

NOD:s lägesbild

LÄGESBILD OM BARN PÅ FLYKT FRÅN UKRAINA

Maj 2022

Introduktion

Sedan Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari 2022 har olika perspektiv på Sveriges flyktmottagande aktualiserats. Som NOD:s tidigare lägesbilder visar gör det svenska civilsamhällets organisationer omfattande insatser för att bidra i mottagandet av människor på flykt från Ukraina, både i det akuta skedet och med långsiktig verksamhet.

Denna lägesbild syftar till att titta närmare på situationen för barn på flykt och civilsamhällets insatser för denna grupp. Lägesbilden visar på exempel på verksamheter i vilka civilsamhällesorganisationer möter barn på flykt från Ukraina. Därefter återges de utmaningar och risker som civilsamhällesorganisationerna identifierat i relation till målgruppen eller verksamheten. Lägesbilden ger inte en heltäckande bild av civilsamhällets insatser, perspektiv och verksamheter, utan ska betraktas som en samling exempel och nedslag.

Sammanfattning

Barn som flytt till Sverige

- Många aktörer möter barn i Sverige som känner en stark oro.
- Barn med ryskt påbrå blir utsatta för påhopp och kränkningar.
- Barn som flytt till Sverige behandlas väldigt olika beroende på vilket land de flytt ifrån och får olika förutsättningar att exempelvis ha en meningsfull fritid.

Verksamhet vid ankomst

- Flera aktörer bedriver verksamhet för barn i anslutning till ankomstplatser och vid Migrationsverket. Exempel är att driva lekrum, erbjuda utrymmen att byta blöjor, erbjuda föräldrastöd och att dela ut leksaker till barnen.
- Flera bedriver också aktiviteter och verksamhet på boenden som drivs av Migrationsverket. Sådan verksamhet kan vara språkträning eller aktiviteter som främjar etablering och bryter isolering.

Verksamhet för barn och deras föräldrar

- Organisationerna beskriver att verksamheten för barn från Ukraina även måste inkludera deras föräldrar, då även de behöver en mötesplats och trygg och meningsfull sysselsättning.
- De flesta organisationerna har växlat upp och utvidgat ordinarie verksamhet snarare än att starta ny verksamhet specifikt för ukrainska barn. Exempel på verksamhet där barnen integreras är idrottsverksamhet, körverksamhet, öppna förskolor och scouting.
- Målgruppens behov av organiserad verksamhet under sommaren är stora och organisationerna behöver stöd för att resurssätta detta och växla upp verksamheten.

Utmaningar

I kontakten med civilsamhällesorganisationerna beskrevs ett antal utmaningar återkommande.

- Språket är en utmaning då ukrainska är ett språk som inte talas av så många i Sverige.
- Att barn inte registreras vid ankomst är ett problem då barn riskerar att fara illa eller försvinna. Spridningen av desinformation om svenska myndigheter är ett stort problem.

- De väldigt låga ersättningsnivåerna innebär att dessa flyktingar har svårt att klara sina grundläggande behov och civilsamhällesorganisationerna tvingas bistå med att dela ut mat, kläder, blöjor och hygienartiklar.
- Många barn blir väldigt isolerade och saknar kontaktytor med samhället.
- Barn kommer ibland med vuxna som inte är deras föräldrar och vars relation till barnen känns osäker. Organisationerna vet inte alltid hur de ska agera i dessa situationer.
- Behovet hos målgruppen att få tillgång och rätt till familjeåterförening är stort.
- Barnperspektivet saknas ofta i myndigheternas arbete och många barnfamiljer har tvingats flytta många gånger med mycket kort varsel, vilket skapar en otrygg situation för barnen. Att många bor hos privatpersoner är en ytterligare riskfaktor.
- De ukrainska barnens behov av tillgång till vård, rehabilitering och traumabehandling är stort.
- Civilsamhället efterlyser långsiktiga medel för att kunna växla upp sin verksamhet och ge de barn som kommit till Sverige en meningsfull fritid.

Metod

Materialet som ligger till grund för denna lägesbild består i huvudsak av information insamlad genom samtal eller mejlkontakt med civilsamhällesorganisationer som på olika sätt möter barn på flykt från Ukraina. En ytterligare viktig grund för arbetet med lägesbilden har varit vittnesmål flera organisationer delade med sig av på det dialogmöte som Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Barnombudsmannen arrangerade den 29 april 2022, på temat ”barn på flykt och barns rättigheter”.

Innehåll

Barn som flytt till Sverige	5
Verksamhet vid ankomst	6
Verksamhet för barn och deras föräldrar	7
Utmaningar	9
Språket.....	9
Att barnen inte registreras	10
Ekonomisk utsatthet och de låga ersättningsnivåerna.....	10
Skolgång och risken för isolering	11
Ensamkommande barn och splittrade familjer	11
Barnperspektivet i myndigheternas arbete.....	12
Behovet av vård och traumabearbetning.....	13
Civilsamhällets utmaningar och behov	14
Avslutande ord	15
Materialinsamling	15

Barn som flytt till Sverige

Sammanfattning

- Många aktörer möter barn i Sverige som känner en stark oro.
- Barn med ryskt påbrå blir utsatta för påhopp och kränkningar.
- Barn som flytt till Sverige behandlas väldigt olika beroende på vilket land de flytt ifrån och får olika förutsättningar att exempelvis ha en meningsfull fritid.

Flera civilsamhällesorganisationer med verksamhet som riktar sig till barn beskriver att de i nuläget inte möter barn från Ukraina i särskilt hög utsträckning. Däremot märker de att de behöver förhålla sig till kriget i sin verksamhet, då de barn de möter upplever en stark oro. Bris beskriver exempelvis att de i sin stödverksamhet möter många barn som känner oro för släktingar i Ukraina eller Ryssland eller för krig i allmänhet.

Bris beskriver också att de märker att barn med ryskt påbrå upplever en särskild utsatthet sedan den ryska invasionen av Ukraina inleddes, där de utsätts för påhopp och kränkningar och avkrävs ansvar för vad den Ryssland gör.

Flera aktörer, bland andra Rädda Barnen och Röda Korset, understryker också problematiken kring att barn just nu behandlas väldigt olika beroende på vilket land de flytt från. Barn som flytt från Ukraina har exempelvis viss möjlighet att åka gratis kollektivtrafik till olika typer av fritidsaktiviteter, medan barn som flytt från andra länder har svårare att få en meningsfull fritid när de exempelvis inte har ekonomiska möjligheter att resa kollektivt.

Denna aspekt lyfts återkommande av flera av de organisationer NOD varit i kontakt med.

Verksamhet vid ankomst

Sammanfattning

- Flera aktörer bedriver verksamhet för barn i anslutning till ankomstplatser och vid Migrationsverket. Exempel är att driva lekrum, erbjuda utrymmen att byta blöjor, erbjuda föräldrastöd och att dela ut leksaker till barnen.
- Flera bedriver också aktiviteter och verksamhet på boenden som drivs av Migrationsverket. Sådan verksamhet kan vara språkträning eller aktiviteter som främjar etablering och bryter isolering.

Många civilsamhällesaktörer har med anledning av invasionen av Ukraina startat upp verksamhet där de bidrar med insatser vid ankomst till Sverige och i det initiala skedet av mottagandet. Flera aktörer har verksamhet i nära anslutning till Migrationsverkets lokaler runtom i landet. Exempelvis verkar Röda Korset på flera mottagningsenheter med att ge stöd till människor som väntar på att lämna in sin ansökan. Rädda Barnen har drivit ett lekrum inne i Migrationsverkets lokaler och även Verdandi har verksamhet i anslutning till Migrationsverket i Sundbyberg. I deras lokal finns möjlighet att använda toalett och skötrum för de personer som står i kö till Migrationsverket, vilket möjliggör för barnfamiljer att exempelvis byta blöjor på sina barn medan de väntar. Verdandi beskriver att deras verksamhet i dessa lokaler i huvudsak syftar till att ge familjestöd och ge barn en plats att landa på och leka i efter besök på Migrationsverket. I lokalerna finns även jurister på plats som kan ge juridisk rådgivning.

Flera civilsamhällesaktörer, bland andra Rädda barnen, Röda Korset och flera olika trossamfund, finns också på plats vid ankomstpunkterna, framför allt vid hamnarna, och delar ut både information till barnfamiljer och leksaker till de barn som anländer. Många, exempelvis Scouterna, har arrangerat aktiviteter i anslutning till köer vid Migrationsverket och boenden.

En annan aktör som har verksamhet på boenden, såsom transitboenden, evakueringsboenden och andra boendeformer som drivs av Migrationsverket och kommuner, är Röda Korset. De finns på boenden på minst 18 platser i landet, där de bedriver verksamhet för barn som förbereder för etablering och främjar hälsa, exempelvis aktivitets- och språkgrupper.

Verksamhet för barn och deras föräldrar

Sammanfattning

- Organisationerna beskriver att verksamheten för barn från Ukraina även måste inkludera deras föräldrar, då även de behöver en mötesplats och trygg och meningsfull sysselsättning.
- De flesta organisationerna har växlat upp och utvidgat ordinarie verksamhet snarare än att starta ny verksamhet specifikt för ukrainska barn. Exempel på verksamhet där barnen integreras är idrottsverksamhet, körverksamhet, öppna förskolor och scouting.
- Målgruppens behov av organiserad verksamhet under sommaren är stora och organisationerna behöver stöd för att resursätta detta och växla upp verksamheten.

Civilsamhällesorganisationer som vanligen bedriver verksamhet riktad till barn och ungdomar, exempelvis KFUM, beskriver att det i relation till barnen som anländer från Ukraina har blivit angeläget att öppna upp verksamheten även för barnens föräldrar. KFUM bedriver verksamhet som består av en bredd av fritidsaktiviteter för ungdomar. En utmaning som KFUM ser är deras möjligheter att resursätta sina verksamheter för att kunna växla upp dem. De identifierar särskilt sommarverksamheterna som sköra, då målgruppens behov av organiserad verksamhet under sommaren är stor och organisationerna kommer behöva stöd för att snabbt kunna utvidga och anpassa sina aktiviteter och verksamheter med kort framförhållning.

Flera organisationer beskriver att föräldrarna har ett behov av trygga mötesplatser, och att detta bidrar till att skapa en trygg miljö för barnen. Barnen har behov av att få leka, deras föräldrar av att få en meningsfull tillvaro och att få möta andra i liknande situation. Svenska kyrkan beskriver också att även om de till viss del startat ny verksamhet för ukrainska familjer finns det mycket ordinarie verksamhet som de kan integreras in i.

Exempel på ordinarie barnverksamhet där barn på flykt inkluderas är öppna förskolor, körverksamhet och ungdomsverksamhet. Equmeniakyrkan beskriver liknande verksamhet, att barnen främst deltar i deras ordinarie verksamheter såsom barngrupper och scout- och idrottsverksamhet. De anordnar även utflykter och dagkolloverksamhet. Svenska kyrkan berättar också att församlingarna, efter det initiala mottagandet med fokus på praktiskt stöd, förbereder sig för att kunna möta barn som varit med om traumatiska upplevelser i kriget.

Något som verkar genomgående hos civilsamhällesorganisationerna är förmågan att snabbt uppdatera redan befintlig verksamhet för att kunna inkludera och möta människor från Ukraina. Många hänvisar till erfarenheter från 2015 och beskriver att arbetet som gjordes då innebär en förmåga att nu snabbt kunna analysera behov och uppdatera verksamheten på ett bra sätt.

Scouterna är ett tydligt exempel på detta. De beskriver hur erfarenheterna från 2015 har inneburit att de snabbt kunnat uppdatera stödmaterial till sina föreningar, innehållandes alltifrån verksamhet till information om hur försäkringar fungerar vid prova-på-aktiviteter. Scouterna har inte startat en särskild verksamhet för ukrainska flyktingar, utan fokuserar istället på att inkludera nyanlända i sin ordinarie verksamhet. De har sedan tidigare tagit fram aktivitetspaketet ”Nya scoutvänner” som syftar till att stödja föreningarna i att inkludera nyanlända i sina aktiviteter. Genom att uppdatera informationssidor till ryska och ukrainska har de kunnat nå ut med information om sin verksamhet.

Sveriges Stadsmissioner berättar att deras verksamheter har ett stort fokus på att hjälpa personer som kommer från Ukraina att lära sig svenska och skaffa jobb. Som stöd i detta har de gett vägledning i söka-jobb-processen och samarbetat med arbetskonsulent för att framförallt fånga upp personer med akademisk bakgrund. De beskriver att det finns behov av mycket samhällsvägledning. Sveriges Stadsmissioners upplevelse är att många de möter vill skaffa jobb, men att detta är svårt för ensamma mammor med barn i förskoleåldern. Därför bistår organisationen med att hjälpa dem att hitta förskoleplats, för att möjliggöra jobbsökande.

Utmaningar

Sammanfattning

I kontakten med civilsamhällesorganisationerna beskrevs ett antal utmaningar återkommande.

- Språket är en utmaning då ukrainska är ett språk som inte talas av så många i Sverige.
- Att barn inte registreras vid ankomst är ett problem då barn riskerar att fara illa eller försvinna. Spridningen av desinformation om svenska myndigheter är ett stort problem.
- De väldigt låga ersättningsnivåerna innebär att dessa flyktingar har svårt att klara sina grundläggande behov och civilsamhällesorganisationerna tvingas bistå med att dela ut mat, kläder, blöjor och hygienartiklar.
- Många barn blir väldigt isolerade och saknar kontaktytor med samhället.
- Barn kommer ibland med vuxna som inte är deras föräldrar och vars relation till barnen känns osäker. Organisationerna vet inte alltid hur de ska agera i dessa situationer.
- Behovet hos målgruppen att få tillgång och rätt till familjeåterförening är stort.
- Barnperspektivet saknas ofta i myndigheternas arbete och många barnfamiljer har tvingats flytta många gånger med mycket kort varsel, vilket skapar en otrygg situation för barnen. Att många bor hos privatpersoner är en ytterligare riskfaktor.
- De ukrainska barnens behov av tillgång till vård, habilitering och traumabehandling är stort.
- Civilsamhället efterlyser långsiktiga medel för att kunna växla upp sin verksamhet och ge de barn som kommit till Sverige en meningsfull fritid.

Språket

Språket är en utmaning som många organisationer återkommer till. Det handlar dels om svårigheterna med att nå ut med information om sin verksamhet, dels att kunna möta deltagare som exempelvis bara pratar ukrainska. Här lyfter både Sveriges kristna råd, Equmenia och LSU vikten av att låta barn och unga vara en drivande kraft i verksamheten, då deras möjligheter att möta människor i sin egen ålder över språkgränserna är större.

Röda Korset lyfter att hinder kan uppstå när barn inte pratar engelska och det inte finns tolk på plats. Det finns då en risk att andra barn kan komma att ta på sig översättansvaret vilket innebär att de får bära ett för stort "vuxenansvar" i de situationerna.

Sveriges Stadsmissioner understryker vikten av språkstudier, och påpekar att det är ont om läroböcker. Därför är det av stor vikt att digitala verktyg, såsom mobiler, läsplattor och datorer, tillgängliggörs. I dagsläget saknar organisationen detta.

Många av organisationerna NOD är i kontakt med inför denna lägesbild understryker behovet av att säkerställa att de boenden människorna på flykt hänvisas till har god tillgång till internetuppkoppling. Detta måste säkerställas både för att de ska kunna tillgodogöra sig samhällsinformation, hålla kontakt med familj och vänner och för att utbildningsinsatser ska kunna bedrivas.

Att barnen inte registreras

Något som nämns återkommande är riskerna med att barn som kommer till Sverige från Ukraina inte registreras. Flera aktörer nämner risken för människohandel och Equmeniakyrkan beskriver att de hört att det hänt att barn helt enkelt försvunnit. Svenska kyrkan beskriver att de i början av mottagandet såg att många flyktingar från Ukraina valde att inte registrera sig och att det florerat mycket desinformation kring vad registrering innebär. De upplever dock att sedan informationsinsatserna blivit tydligare väljer fler att registrera sig vid ankomst. De rapporterar dock att problemen med desinformation kvarstår och att behoven av tydlig och korrekt information är stora.

Ekonomisk utsatthet och de låga ersättningsnivåerna

Något som är återkommande är de låga ersättningsnivåerna som de ukrainska flyktingarna har rätt till. Att nivåerna är så låga innebär att det finns ett stort behov av basala förnödenheter hos de ukrainska barnfamiljerna, och många vänder sig till civilsamhällesorganisationerna för att få hjälp med detta. Stadsmissionerna, Röda korset och Verdandi har exempelvis stöttat med mat, kläder, leksaker, blöjor, hygienartiklar och presentkort på secondhandbutiker.

Röda Korset beskriver att deras verksamheter aldrig tidigare mött ett så stort behov av grundläggande förnödenheter hos de målgrupper de jobbar med. Organisationerna NOD är i kontakt med uttrycker en stark oro för att detta ska leda till att barn far illa. De flaggar också för riskerna med att människor kommer ta till desperata åtgärder för att kunna försörja sig, vilket ökar riskerna för exempelvis människohandel och prostitution. Sveriges stadsmissioner påpekar också att något som är specifikt för denna grupp flyktingar är att de ofta har kostnader kvar i Ukraina som de inte kan täcka med dagersättningen de får här.

Skolgång och risken för isolering

LSU lyfter fram utmaningen med att många av de barn och ungdomar som kommit till Sverige går kvar i sin ukrainska skola. Detta leder till att de blir isolerade, inte får ta del av aktiviteter och att det är svårt för civilsamhälle och myndigheter att nå dem med information och erbjudande om aktiviteter.

Andra organisationer, exempelvis Sveriges kristna råd, lyfter att det tar lång tid för många kommuner att få in de nyanlända ukrainska barnen i skolverksamheten, vilket också leder till isolering och ensamhet. Sveriges stadsmissioner flaggar för att de ser att många barn stannar hemma, att alla inte är i skolan och att fler och fler börjar må dåligt på grund av passivitet. De noterar även att det finns barn med särskilda behov som inte får tillgång till rätt insatser.

Rädda Barnen och KFUM understryker behovet av att skapa trygga och meningsfulla sommaraktiviteter för de ukrainska barn och ungdomar som kommit till Sverige, som ett sätt att bryta och undvika allt för hög grad av isolering och ensamhet.

Ensamkommande barn och splittrade familjer

Röda Korset bedriver bland annat migrationsrådgivning kring frågor som rör asyl, familjeåterförening och efterforskning av saknade anhöriga. De lyfter fram att splittrade familjer och barns behov bör uppmärksammas. Organisationen vaktar särskilt ensamkommande barns intressen av efterforskning och återförening och bevakar att de exempelvis tilldelas en god man.

Röda Korset markerar att det är viktigt att familjer som splittrats ska kunna återförenas så snabbt som möjligt och lyfter osäkerheterna kring vad massflyktsdirektivet innebär för denna rättighet på lång sikt. De lyfter att det även är viktigt att säkerställa denna rättighet för flyktingar som är statslösa eller saknar medborgarskap i Ukraina.

Några organisationer uppger att de sett vissa indikationer på att barn kommer till Sverige från Ukraina med andra vuxna än sina föräldrar och att det ibland råder osäkerhet kring vilka dessa vuxna är. Equmeniakyrkan beskriver att det kan vara svårt att veta hur de ska förhålla sig i sådana situationer. Rädda Barnen rapporterar också att de har sett fall där vuxna åker tillbaka till Ukraina tillfälligt, men lämnar sina barn i Sverige under tiden.

Barnperspektivet i myndigheternas arbete

Väldigt många av de aktörer NOD är i kontakt med inför denna lägesbild, bland andra Verdandi, Röda Korset, Sveriges Stadsmissioner, Svenska kyrkan, Rädda Barnen och Sveriges kristna råd, larmar om att barnperspektivet saknas i flera aspekter av mottagandet. Organisationerna vittnar om hur barnfamiljer bosatta i Migrationsverkets boenden plötsligt tvingats flytta till andra orter med bara några timmars varsel, vilket inneburit att barnen plötsligt rycks upp ur den tillvaro de lyckats bygga upp.

Rädda Barnen påpekar att detta inte är något nytt, utan snarare något som blivit en vanlig konsekvens av att Migrationsverket började avveckla boenden förra året. Röda Korset beskriver att många flyktingar från Ukraina tvingats flytta ett flertal gånger sedan ankomsten till Sverige, ibland så mycket som sex till sju gånger. Även KFUM beskriver att de möter människor i sina verksamheter som flyttas mellan olika platser och kommuner med mycket kort varsel. Organisationen menar att utöver att detta påverkar flyktingarna negativt är det också en stor utmaning för organisationerna, då det blir alltför resurskrävande att bibehålla dem i verksamheterna. KFUM beskriver att många hamnar i små orter där förutsättningarna för att erbjudas meningsfull fritidssysselsättning är små.

Sveriges Stadsmissioner beskriver att standarden på Migrationsverkets boenden är mycket låg vilket gör att flera väljer att leta egna boenden. Dessa boenden blir ofta kortsiktiga och innebär att barn tvingas flytta runt i osäkra förhållanden. Organisationen beskriver också att detta leder till att många bor hos privatpersoner, vars bakgrund sällan har kontrollerats. De rapporterar att de flesta ukrainare inte vet hur de ska göra om svårigheter uppstår eller om deras värd bestämmer sig för att avsluta boendet. Slutligen beskriver de eget boende som en risk utifrån att det gör det svårt att få en överblick över vilka som kommit till Sverige, vilka situationer som barnen befinner sig i och vilka särskilda behov som kan finnas.

Ifråga om standard på boenden understryker Röda Korset vikten av att de uppfyller alla krav, har god kvalitet och har en standard som säkerställer skydd, trygghet och goda levnadsförhållanden. Detta, menar Röda Korset, inbegriper det rent materiella och basala som mat, hygien, sovplats men även lekmiljöer för barn, möjlighet till skolgång och fritidsaktiviteter.

Behovet av vård och traumabearbetning

Organisationerna NOD är i kontakt med understryker vikten av att barnen på flykt från Ukraina, och även deras föräldrar, får tillgång till vård och möjligheter till socialt stöd och traumabearbetning.

Sveriges Stadsmissioner uppmärksammar att barnen som kommer ofta är traumatiserade och i behov av professionell hjälp, men att det svenska vårdssystemet upplevs som snårigt och otillgängligt. Därför har de på en del orter kunnat stötta med en sjuksköterska som kunnat ge guidning in i vården. Vidare understryker de att bemötande och föräldrastöd med traumainriktning är en utmaning och ett behov. De rapporterar även att de möter barn som är sjuka och har funktionsvariationer och att de har mycket svårt att få rätt hjälp och hitta rätt i byråkratin.

Ekumeniakyrkan understryker vikten av att barn i behov av olika typer av vård får möjlighet att ha en trygg kontakt med vården och därmed får stanna kvar där deras första vårdkontakt görs. Nätverket för barnkonventionen påpekar också att barn som flytt till Sverige ska ha samma rättigheter som svenska barn, och därmed tillgång till habilitering och rehabilitering, trots att detta inte nämns uttryckligen som "vård som inte kan anstå".

Röda Korset understryker att det är av största vikt att grundläggande behov tillgodoses med ett tryggt boende, sjukvård med särskild hänsyn tagen till barns behov och skolgång. Vidare lyfter de fram att då vaccinationsgraden generellt är låg hos den ukrainska befolkningen både för covid-19 och barnvaccinationsprogrammet så finns det ett fortsatt behov att sprida kunskap om vaccin och hänvisa till vaccinationsplatser.

Bris berättar att de håller på att starta upp en stödlinje för barn på ukrainska, med inspiration från Danmark där en liknande verksamhet byggts upp. De genomför också utbildningsinsatser utifrån metoden "Teaching recovery techniques", en metod som riktar sig till professionella som möter barn som flytt från krig och katastrofer i sina verksamheter, exempelvis skola och socialtjänst.

De kommer också att kunna erbjuda föräldrastöd genom något som heter FÖS – föräldraskap i Sverige. Bris beskriver att distansstöd generellt är en hjälpsam metod, men att det inte är möjligt att ge traumastöd i telefon eller chatt. Där behövs andra insatser, men en stödlinje kan vara ett viktigt komplement till dessa insatser.

Civilsamhällets utmaningar och behov

Ett annat perspektiv som lyfts av flera aktörer är det faktum att civilsamhällesorganisationerna själva är stukade efter pandemin och många har brist på alla typer av resurser. Många av organisationerna har inte kunnat bedriva sin ordinarie verksamhet på nära två år, och har under den tiden tappat både medlemsengagemang och intäktskällor. Det innebär att marginalerna hos de flesta är mycket små och att utrymmet att göra stora insatser i mottagandet utan långsiktigt stöd är begränsade. Flera efterfrågar ett stöd av den typen Riksidrottsförbundet kunde ta del av under mottagandet 2015-2016, ett långsiktigt stöd för sammanhållen verksamhet över tid.

KFUM beskriver också att det är en utmaning att det uppstått många nya aktörer och engagemang med anledning av den uppkomna flyktingsituationen. De påpekar att mer etablerade aktörer har en vana av att exempelvis göra bakgrundskontroller av människor som är involverade i verksamheter som rör barn och unga. KFUM menar att den stora viljan från privatpersoner att skänka pengar också skapar en situation där privata initiativ har en del resurser för arbete med barn men saknar strukturer, organisation och erfarenheter för att hantera det på ett bra sätt.

Samtidigt beskriver de att etablerade organisationer som jobbar med målgruppen behöver resurser för att kunna utöka sin ledartäthet, skapa anpassad verksamhet, utöka halltider för idrottsverksamhet och liknande. De menar att det behöver finnas snabba medel att söka för att kunna agera snabbt och samtidigt planera för att göra det över tid. Många av deras föreningar har använt befintliga resurser, men det är inte långsiktigt hållbart, speciellt inte under sommaren när behoven ökar.

Avslutande ord

Sammanfattningsvis är civilsamhällesorganisationernas engagemang för barn på flykt från Ukraina stort. Aktörerna NOD varit i kontakt med arbetar alla för att på olika sätt involvera målgruppen i sina verksamheter och exempelvis erbjuda dem meningsfulla fritidsaktiviteter. Något som måste understrykas är de stora risker som blir konsekvenserna av de låga dagersättningarna, och den press som därmed sätts på civilsamhällesorganisationerna att säkerställa att barnfamiljer kan tillgodose sina mest grundläggande behov. Om läget inte förändras kommer en omfattande del av civilsamhällets resurser framöver behöva gå till mat, kläder, blöjor och hygienartiklar till människor som flytt till Sverige.

I kontakten med organisationerna har två teman lyfts återkommande. Det ena är hur mottagandet av människor med funktionsnedsättningar fungerar och hur deras rättigheter blir tillgodosedda. Det andra är boendefrågan. Båda dessa teman förtjänar sina egna lägesbilder och NOD kommer därmed få anledning att återkomma till dessa frågor.

Materialinsamling

Följande är en lista över organisationer som NOD har fått underlag från direkt, antingen via telefon eller via mejlkontakt.

Organisationer som NOD har haft direktkontakt med:

- Bris
- Equmeniakyrkan
- KFUM
- LSU
- Nätverket för barnkonventionen
- Refugees Welcome Sverige
- Rädda Barnen
- Röda Korset
- Scouterna
- Svenska kyrkan
- Sveriges kristna råd
- Sveriges stadsmissioner
- Verdandi

NATIONELLT ORGAN FÖR DIALOG OCH SAMRÅD MELLAN
REGERINGEN OCH DET CIVILA SAMHÄLLET

För frågor om lägesbilden, kontakta NOD:s kansli (info@nodsverige.se)

